

כניסת השבת: 16:31

יציאת השבת: 17:22

רבנו תם: 17:57

ע"פ אופק ת"א

א' בחשון תשפ"ה

העלון השבועי טוב להסות בה'

מדוע נח מצא חן בעיני ה'?

הפרשה הבאה: "אלה תולדות נח" - אף על פי שזכה לתולדות בגיל כל כך מבוגר, בכל זאת "נח איש צדיק תמים היה", ולא הרחרר אחר מידותיו של הקב"ה, אלא קיבל הכל באהבה וידע שהבורא עושה הכל לטובתו.

נח חי בהבנה שאם הקב"ה החליט לעשותו עקר, ודאי שיש לכך סיבה וזה הדבר הטוב ביותר עבורו. הוא קיבל זאת בתמימות ובאהבה גדולה, לא התרעם על ה', לא התלונן ולא בכה, אלא "נח איש צדיק תמים" - יודע הוא

שכל מעשיו של ה' הינם בצדק ובתמימות, הכל בשלמות וללא פגם. בזכות האמונה החזקה, הביטחון הגדול שסמך על הקב"ה - לכן זכה ל'ונח מצא חן בעיני ה'" - אדם כזה הבוטח בה' ולא מתלונן גם שהוא עקר ללא ילדים שנים רבות - מוצא חן בעיני ה' וזוכה לשמירה והגנה מיוחדת.

ואכן, בהמשך התברר, כמה היה הדבר לטובה - כל חבריו, משפחתו ומכריו של נח שזכו לילדים רבים כבר בגיל צעיר - כולם מתו במבול ולא נותר מהם זכר. ואילו, רק הוא, נח ואשתו...

- ההמשך המרתק בעמוד 4 -

רבתיי היקרים, חידה: מי היה האדם שהמתין הכי הרבה שנים בהיסטוריה לזכות לילדים? ומי הוא אותו אדם שזכה לילדים בגיל המבוגר ביותר עלי אדמות?

לא, לא מדובר באברהם ושרה שזכו לילדים בגיל 100 (גיל 90 לשרה). מדובר ב'נח' - "ויהי נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את חם ואת יפת" (ה', לב.). אם נתבונן היטיב בחומש נגלה כי כל אחד מבני העולם זכה לילדים רבים במאה השנים הראשונות לחייו, בעוד רק נח - האדם היחיד בדור ההולך בדרך ה' ומייצג אותו - נותר עקר עד גיל 500!.

איך מרגיש אדם כזה? מה עובר על זוג כזה? כל העולם זוכה לילדים לפחות עד גיל 100 והוא היחיד שעובר עליו יום הולדת 200, 300, 400 ללא ילדים. בדרך כלל אנשים כאלו נשברים, בוכים, מתייאשים ומצטערים עד למאד, שהרי "מי שאין לו ילדים - נחשב כמת" (נדרים טו). ומה היתה תגובתו של נח ואשתו כל אותם שנים? ובפרט, שהם עסוקים בקירוב רחוקים כל אותם שנים?

אין פסוקים מפורשים המגלים את הרגשותיו ותגובותיו של נח ואשתו, אך הגאון רבי משה לוי זצ"ל (בספרו 'תורת משה') מגלה לנו את תגובתו המופלאה של נח, וכך הם דבריו: 'הדבר תמוה: פרשת בראשית הסתיימה בפסוק: "ונח מצא חן בעיני ה'" (ו', ה'), ואילו הפסוק הפותח את פרשת נח, הוא: "אלה תולדות נח, נח איש צדיק תמים היה בדורותיו" (ו', ט). בדרך כלל, יש קשר והמשך בין סיום הפרשה לתחילת הפרשה שאחריה, ומה הקשר וההמשך שיש כאן? - אלא, באה התורה הקדושה ללמדנו: כיצד זכה נח למצוא חן בעיני ה'? בזכות מה זכה נח להיות אהוב על ה' ולהינצל מהמבול יותר מכל שאר בני העולם? התשובה לכך היא הפסוק שבתחילת

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה, ישראל בן מרים וגרשון, מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה, יחזקאל בן גורג'יי, גבריאל בן סמינה, יוסף בן נג'יה, פרתה בת טובה, פנחס בן דינה, שרית שרה בת מריאן, שרית שרה בת ויקטוריה, גלילי הכהן בן כוכבה, יוסף בן תמו, טובה בת מרים, יצחק בן טובה, אסתר בת מויל, יעקב בן שמחה, תקווה בת פנינה, סופיה שרה בת רויה, לירן בן מויל, אבלין עדינה בת פרתה, ר' אברהם בן ר' סעדיה, עמרון אורי בן יוסף, סאן אמנון בן שרה ה"ד, המרוחם משה כהן בן נוהת ויוסף.

לרפואה, פרינסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל, מנשה ואורה אחיאל, א"ה הדר בת נחמה, דניאל בן ציפורה, אורטל חנה בת הדסה וב"ב, פנינה בת שושנה וב"ב, אושרית בת פנינה וב"ב, משה שמואל בן זלדה, מוריה בת רויטל, גאולה בת דבורה, שרה חיה רפאלה בת רחל, טליה מרים בת דינה וחיים, רות בת מרים ה"ו, ינון בן רחל.

זש"ב: שולמית בת איריס, יסכה בת מויל, אליס בת פרידה, בתחן בת גילה רוחמה, הדר בת נחמה.

סגולות וישועות

הדרכה לחורף בריא

רבנו הרמב"ם עומד על כך שכדי שגופו של האדם יישאר בריא וקיים בכל עת, עליו לעמוד על תפריט אוכל שונה בין ימות הקיץ לימות החורף.

"בימות החמה אוכל מאכלים הקרים, ולא ירבה בתבלינים ואוכל את החומץ, ובימות הגשמים אוכל מאכלים החמים ומרבה בתבלינים, ואוכל מעט מן החרדל ומעט מן החלתית".

מאכלים חמים הכוונה שבתכונתם הם מחממים את הגוף, כגון פלפל חריף וכן התבלינים הדואגים לחום הגוף.

רק ב-1911 גילה המדע את הויטמנים, וראו כי ויטמין C הוא המשפיע ביותר על מניעת דלקות, הצטננות ושאר מחלות חורף, ולכן משפחה שיש להם חולאי חורף ונותנים להם אנטיביוטיקה ללא סוף, המלצתי לקחת מראש טבליות טבעיים של ויטמין C גם כשבריא, ובעז"ה עוברים את החורף בקלות. ונזכור כי "הכל משמיים חוץ מצינים ופחים" (קור וחום). (כתובות ל).

הלכות והליכות

הטועה בתפילת שבת

התפללתי ביום שבת תפילת שמונה עשרה, ולא שמתי לב כי הנני מתפלל בטעות תפילת שמונה עשרה של יום חול, אלא שנזכרתי באמצע ברכת 'רפאנו' - מה עליי לעשות כעת?

תשובה: יזהר אדם בתפלות שבת, שלא יבוא לכלל טעות בתפילה ויבוא להתפלל תפילת חול, שאין זה סימן טוב לאדם הטועה בתפילות השבת. לכן, נכון להתפלל בשבת מתוך הסידור.

הטועה בתפילת שבת, והתפלל כמו ביום חול: "אתה חונן..." - **גומר את אותה ברכה שנזכר בה שטעה עד הסוף, ואז חוזר ומתחיל של שבת.** לכן, הנזכר בברכת 'רפאנו' שהינו מתפלל כיום חול, יש לו לגמור ברכת 'רפאנו' ולהתחיל בברכה של שבת. והטעם לכך, כי מן הדין היה צריך להתפלל בשבת י"ח ברכות כמו בחול, ולהזכיר את קדושת השבת לאחר 'רצה' באמירת 'יעלה ויבוא' (כמו בר"ח וחול המועד), אלא שמשום כבוד שבת לא הטריחו רבנן את הציבור להתפלל תפילה ארוכה, ותיקנו ברכה אחת אמצעית לשבת בלבד.

שליח ציבור שטעה בתפילת החזרה והתחיל בשל חול - **אינו גומר הברכה, אלא פוסק ומתחיל בשל שבת,** לפי שיש בזה טורח ציבור קצת וגם לא ראוי להתפלל ברבים תפילת חול.

ואולם, כל אדם הטועה בתפילת מוסף של שבת והחל להתפלל תפילת חול - **פוסק באמצע הברכה שנמצא וחוזר לומר "תכנת שבת"** (לפי שתפילת מוסף לא ראויה להיות שמונה עשרה ברכות, כפי שהסברנו בתפילות הרגילות של שבת).

ילד עם ביטחון עצמי

האם עלה בדעתכם, איך מרגיש ילד שאין לו כל זה?

ילד שגדל בבית מלא זבחי ריב, תלונות, ביקורות, הכפשות, ההורים לא מרוכזים בילד, מפני שהם עסוקים במריבה שלהם - ילד כזה נפגע רגשית מהמריבות שהוא עד להם, גם אם הן מתרחשות בחדר השני, או שהוא בכלל לא רואה אותן ורק חש אותן ממרחק. הוא אחוז אימה ופחד כשהוא מתעורר בלילה, ושומע מריבות בין שני האנשים היקרים לו, או חוזה בהם ביום. ביתו שהיה מבצרו וחוסנו, איבד את הביטחון והיציבות שלו.

אל נא נהיה עיוורים, האופן בו אנו מתנהגים בבית ובמשפחה שלנו, עלול לפגוע ביקרים לנו, בקטנים והרכים שילדנו אותם, ולקחנו אחריות על גורלם.

ישנם הורים המנסים לפצות על חוסר הרגש והביטחון שיש לילדיהם על ידי הענקת מתנות, וכשהילד גדל הוא אומר בקול ברור: המתנות לא שוות מאומה כמו הרגשה של חיוך ושמחה בבית, שגם שיש אי הבנה וויכוח בין ההורים, הרי שמיד מתפייסים ומחייכים, צוחקים מתבדרים - בבית כזה גדלים ילדים מוצלחים!.

הרב דניאל פנחסוב הוא מרצה, יועץ מומחה לנישואין ופסיכותרפיסט - Dp0533165281@gmail.com

רגיל היה לומר הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל: חינוך הילדים מבוסס ובנוי על שני מרכיבים חשובים: הראשון הוא 50% תפילה, שהרי שערי דמעה לא ננעלו, והשני הוא 50% שלום בית של ההורים.

בואו נחשוב לרגע, מהי המתנה הכי חשובה לילד? אתן לכם רמז: זו מתנה החשובה יותר מלגו וממכוננית גדולה עם שלט, ואף יותר מנסיעה לחו"ל. למתנה הזו קוראים שלום בית - הורים שחיים יחד בשלום!.

ילד כזה קם בבוקר בביטחון עצמי גבוה. הוא יודע שיש לו הרבה יותר מקירות, אלא יש לו בית יציב עם אבא ואמא שאוהבים אותו, מגנים עליו ודואגים לו, ושהם בעצם הגב שלו. זה אומר שיש מי שחושב עליו ומוכן לעבוד על מידותיו בשבילו. יש מי שרואה אותו באמת, ומתחבר לכל חוויה וקושי שהוא עובר. יש מי שמוכן, פעמים רבות, להקריב בשבילו את חירותו ואת נוחותו. יש מי שמפרנס אותו ודואג לו: לאוכל, בגדים, לימודים, חוויות רגשיות ונפשיות. יש מי שייקח אותו לרופא וישלם עבורו לטיפולים, ולכל מקום שהוא זקוק לתמיכה נפשית וגופנית. זה נותן חוסן נפשי לילד ורוגע בחיים להתקדם.

ריח ניחוח לבורא עולם

שהדבר העיקר על ליבו. לאחר כמחצית השעה התגלה גודל הנס. אותו קו 78 שהיה צריך לעלות עליו, אך פיספס אותו עקב שמירת עיניו, התפוצץ בפיגוע רצחני שנעשה על ידי שני בני עוולה. שני אנשים נרצחו באותה עת ו-9 נפצעו קשה והובהלו לטיפול נמרץ.

הבחור התרגש עד דמעות והודה לבורא עולם שהציל את חייו בזכות שמירת העיניים, וכי דווקא שהאדם מתקדש ומתעלה בעבודת ה', ולמראה עיניו נראה כאילו הוא רק מפסיד מכך - אין זה נכון, כי בזכות כך, נגרמת לו הצלה והצלחה גדולה עד למאד!.

אומר ה'בית אברהם' כי עיקר הנחת רוח שיש לבורא עולם, הוא דווקא בדבר שיש לאדם יגיעה וקושי יותר גדול להתגבר עליו, שלפי עוצמת הניסיון - גודל השכר והנחת רוח שנגרם לבורא עולם.

ממשיך הצדיק ואומר: כשחזרה היונה אל נח עם עלה זית בפיה, פנתה היא אל הבורא יתברך ואמרה לו: "יהיו מזונותי מרורין כזית ומסורין בידך, ואל יהיו מתוקין כדבש ותלויין בידי בשר ודם". והכוונה היא שאפילו עלה קטן - מעט עבודה, אלא שהוא מר - שבא לאדם בקושי ובמרירות לעשות רצון קונו, נגד כל החברה ונגד כל הטבע של האדם - דבר זה חשוב ומקובל לפניו יתברך, יותר מעבודות גדולות אשר הם בלא יגיעה אלא מתוק כדבש.

אינו דומה אשה המתגברת להתלבש בצניעות מפני שאינה רגילה בכך, לאחת שנולדה בצניעות ואינה מרגישה ניסיון בכך. אינו דומה הבא לשיעור תורה מתוך טרדה וקושי, למגיע בשלווה ומתוך רוגע.

"וירח ה' את ריח הניחוח" - מדוע? "כי יצר לב האדם רע מנעוריו".

בתחנת האוטובוס לקו 78 ב'ארמון הנציב', שכונת מגוריו בירושלים, על מנת לעלות לאוטובוס שיקח אותו אל בית הספר בו הוא לומד.

אלא, שבעודו ממתין בתחנת האוטובוס, הגיעה אל התחנה אשה הלבושה בבגדים שאינם צנועים כלל ונעמדה לצידו. הבחור נזכר בדברים שלמדנו אמש בשיעור, כמה קדושה זוכה האדם מכל התגברות וכמה ברכה הוא זוכה בכל פעם שהוא מקדש עצמו, לפי ש"כל המקדש עצמו מעט מלמטה - מקדשים אותו הרבה מלמעלה" (יומא לט).

הוא נזכר בקבלה שקיבל על עצמו שלא להביט במראות שכאלו, ומיד השפיל את ראשו והלך לצד אחר. הוא המתין עם הראש למטה וציפה לבואו של האוטובוס. איזה קידוש ה'! איזו נחת רוח נגרמה בשמיים באותה עת! אדם שמקריב קורבן לה' נגד כל הטבעים שלו!.

לאחר כמה רגעים, אוטובוס קו 78 אכן הגיע לתחנה, אך הבחור שהשפיל את עיניו זה עתה, לא שם לב כי זה האוטובוס שלו, ופיספס אותו לחלוטין. עד שהוא הספיק להבין שזה האוטובוס שלו, הנהג כבר פתח בנסיעה והמשיך.

ברגע הראשון, חש הבחור צער: אני שמרתי על עיניי בשביל להיות קדוש לפני ה', ובשל כך פספסתי את האוטובוס ואחר לבית הספר. הוא ניסה להתחזק באמונה כי 'אין אדם שומע לי ומפסיד' (דברים רבה ד), למרות

לאחר סיום המבול, יוצא נח מהתיבה עם משפחתו והחיות, ומיד בונה מזבח ומקריב קורבנות לה' מבהמות טהורות, בכדי להראות כי ה' לבדו מנהיג את עולמו (רלב"ג). "וירח ה' את ריח הניחוח ויאמר ה' אל לבו, לא אסוף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעוריו". (ח', כא)

שואל ה'קדושת לוי', רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל: מהיכן הגיע אותו ריח ניחוח לה' הריח שגרם לה' נחת רוח כה גדולה אחר אסון המבול? עונה הצדיק ואומר: 'הוא ע"י האדם הקרוץ מחומר, אשר בקרבו שוכן יצר הרע המנסה להסיתו ולהדיחו מעבודת ה' ומצוותיו, והאדם מתגבר בכל כוחו לעבוד את בוראו. "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" - הוא הסיבה שהריח ה' בריח הניחוח ונגרם לו עונג. כי דווקא התגברות של אדם בעל יצרים ותאוות, המקדש את עצמו לכבוד הבורא - גורם נחת רוח ורעש בכל העולמות.

המעשה המדהים שלפנינו התרחש לפני 9 שנים בדיוק, עם תחילת חודש חשון, בשנת התשע"ו, אותו סיפר תלמיד חכם, מזכה הרבים מירושלים: "זכיתי ב"ה לקרב בני נוער ע"י שיעורי תורה בשכונת פסגת זאב שבירושלים, ולאחרונה אירע מעשה מדהים שעורר את כל מי שנחשף אליו. אחד מהבחורים המשתתפים בשיעור שלי, החל להתקרב ליהדות, ולהקפיד בשמירת התורה והמצוות. באחד השיעורים דיברנו על חשיבות שמירת קדושת העיניים וכמה היא מביאה טהרה וברכה לאדם. אותו בחור הרגיש התעוררות של קדושה ורצון להתקדש, וקיבל על עצמו לנסות להתחיל לקדש את עיניו בדרכים, בעודו הולך ברחוב.

בבוקר יום המחרת, אותו נער המתין

